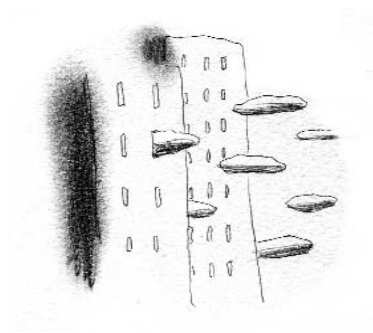

perquè la ciutat és sempre la mateixa

*Papers de Versàlia, Núm. Walden
Primavera 2009*

« *Papers de Versàlia* »
Plaquettes de Poesia

Marcel Ayats, Josep Gerona, Esteban Martínez,

Quilo Martínez, Josep Maria Ripoll

perquè la ciutat és sempre la mateixa

Il·lustració de la portada i dibuixos: Xavier Salomó

Casa Taulé
Carrer de Sant Joan, 35 Sabadell - 08202
www.papersdeversalia.com

Papers de Versàlia, Núm. Walden

És descoratjador veure com, de vegades, les ciutats creixen tot imitant-se entre elles. Semblantment a com un nen perd el traç espontani a mesura que es fa gran, algunes ciutats s'escarrassen a calcar els atributs de les grans capitals. Però aquest esforç resulta, a més d'erroni, estèril. La ciutat no es dissenya. Se'n poden dibuixar els perfils i els contorns; cuidar-ne i modelar-ne la imatge amb més o menys encert. Però una ciutat és un organisme complex del qual només en coneixem una part.

Els artistes s'han enfrontat amb freqüència al misteri de la fascinació que algunes ciutats ens produeixen. On tenen l'ànima? Què ens hi provoca malenconia, desassossec o aversió? Com és que algunes, visitades per primer cop, poden acollir-nos amb la familiaritat que ens hi provoquen records impossibles? En quina mesura la relació que hi establím és mítica o real? Són les ciutats les que, amb les seves geografies i històries respectives, modelen en part el caràcter dels qui hi viuen? Algú va dir que a les ciutats amb riu s'hi exhala millor la tristesa perquè aquesta pot fluir, escapar-se.

Però també, és ben cert, hi ha ciutats sense ànima. O ciutats amb l'ànima captiva en edificis singulars o excrescències. Ciutats en què els sentiments de culpa s'escolen per urbanitzacions de luxe o ravals de misèria. D'aquestes, els artistes encara se n'han ocupat poc. D'algunes, amb ànima o sense, en parlem una mica en aquest número Walden –nom de la cèlebre utopia imaginada per H. D. Thoreau– en què, més enllà de la diversitat de formes i d'efectes que les ciutats adoptin i ens provoquin, per als que hi perdem la vida "la ciutat és sempre la mateixa" –en vers d'un poema de Kavafis.

LA CIUTAT DE LES ÀNIMES

El nom del primer mar va ser el d'Arvad,
el primer bes de la llum sobre el teu front;
als seus carrers hi havia el mapa de les teves hores.

D'Arvad, illa i refugi, vas salpar
mar endins,
duent als ulls el goig del vent
i l'impuls de les ones,
intrèpid navegant,
intèrpret savi dels camins de les estrelles,
cap a terres ignotes,
per fer de cada dia un nou trajecte.

D'Arvad partiràs sense nostàlgia
quan, exhaust,
joïós d'haver viscut,
busquis a l'horitzó
la ciutat de les ànimes.

VUELTA DEL ALBAYZIN

Al final de la tarde, depositas
juntas las manos,
y esa concavidad vacía recupera
tu nostalgia de calles estrechas.
Lugares de la ciudad,
en penumbra,
donde pasear por primera vez,
aunque regreses.
Extraña forma de vida la del círculo
que se acota y, contrariamente,
logra extenderse.
Sobreviene, entonces, una añoranza tardía,
la luz a últimas horas que encierra
en su plano un barrio a medianoche.

Aprietas tus manos con fuerza,
como si con cada movimiento quisieras
apresarte, también, a ti mismo,
y te conformaras, al cabo, con no escapar
de este lejano y vivido laberinto.
A la espera de esas calles
que se angostan,
como tus manos.
Sin más vocación que la de permanecer
sin olvidarse.
Sólo cierta voluntad por recordar
esa grieta, deshabitada,
como la sombra que deja tu cuerpo
al pasar por ciertas casas.

Comprendes, al fin, que en ese vacío
se encuentra la razón de tu viaje.

CAPRICCIO PALLADIANO

És un dibuix amb Villa Capra al centre
d'una àgora envoltada d'edificis
bastits per fer-nos viure el goig d'estar.
*—Dins el cub, la rotonda encaixa bé;
en el Teatre Olímpic, decorats
de marbre donen punt de fuga a Tebes;
la Basílica trava els arcs antics
i suavitza els angles dels palaus.*
Palladio contempla la Vicenza
que ha imaginat des del seu escriptori.
Pensa que els ulls amb què ara ho mira tot
seran l'arquitectura d'uns altres ulls;
que dels seus dits vindrà el traç del futur.
Comprendre'ns la mirada en la mirada
de l'espai construït: la seva força!
Enllà dels fets, la pietat de l'art
sembla un caprici bell contra l'horror.
L'únic somni que el temps dona als rellotges.

LEIZEL DE MANILA

Manila, desgraciada i bella, “un infern feliç”.
Districte de Malate només il·luminat pels night clubs
entre les últimes pluges cap a l'estació seca
i els milers de criatures que rodolen de nit
pels carrers bruts on les mares de Déu van descalces
i les imatges es rendeixen a la impietat.

La misèria és el gran cultiu
del romanticisme religiós que perdura,
una xacra,
una malaltia que es contagia
dins una demografia que esclata hostil
com una hemorràgia divina.

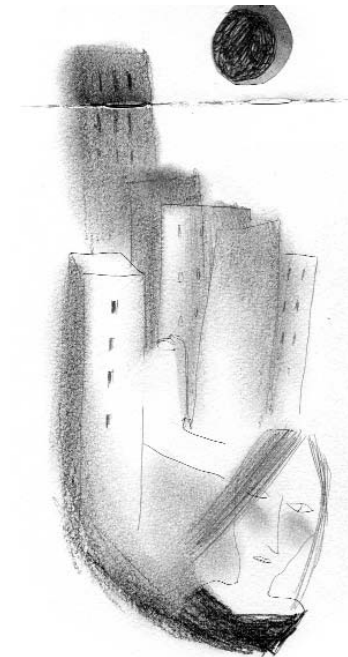
Jove nimfa amb les cames obertes
per un grapat de pesos o un bitllet d'escassos dòlars.
“*Don't Think Twice*”, canta un imitador de Dylan
en la cova dels nans: “*Don't Think Twice, It's All Right*”.

Em desvertebro com un escarabat esclafat.
Massa San Miguel amb l'horari confús del *jet lag*
pels penosos carrerons on Jimmy Gil va ser cul.
Tu seràs el meu Pacífico Ricaport
reconvertit en la bonica Leizel,
un nom de broma,
la novel·la d'una jove pobra.

Leizel, Leizel, Leizel,
papallona nocturna,
passaria amb tu les set vides
que vaig guanyar al diable en un partida de daus.

Leizel, sí·laba a sí·laba,
l'hivern serà dur sense tu a Barcelona.
I tu et perdràs cada nit per les surrealistes discos
on Freddy Aguilar repetirà les cançons dels marines dels 60.

“*Don't Think Twice*”, no ho pensis dos cops:
una dosi d'amor pel que no creu.
Leizel, Leizel, Leizel,
no em tornis l'esperança que no vull.

SABADELL, LA CIUTAT QUE
SEMPRE HA ESTAT MEVA

El tren devora amb avidesa un paisatge desconegut. Sóc lluny de casa. A la memòria em vénen les paraules del poeta: “La ciutat, on tu vagis anirà. Pels mateixos / carrers faràs el tomb. I en els mateixos barris / t’envelliràs, i en aquestes mateixes / cases et sortiran els cabells blancs.” Cerco l’escalf del seient i m’hi deixo anar. Recordo la meva ciutat. Sabadell em mostra els llocs comuns, siluetes que fan de postal als nouvinguts. D’estació en estació, recomponc l’espai urbà com si girés els fulls d’un llibre d’aforismes. Elimino, dels carrers, peus i suades. Com un turista afaumat, rememoro els instants que he viscut davant cada edifici singular, en cada racó amable. Foraster en casa pròpia, en la paradoxa d’una visita feta de somnis i per sorpresa, demano l’amor per una ciutat que sempre ha estat meva. La llunyania il·lumina les parets antigues i dona una capa de pintura als carrers humils de la meva infantesa. Ara, tot és nou.

El viatge s’endinsa en una regió abrupta, de desnivells accentuats i pedregars insòlits. Aquí desconec la meva vida. Un estrany en terra erma. “La ciutat, on tu vagis anirà”, insisteix Kavafis. Em perdo entre els plecs sedosos d’un passat que m’acompanya. I la ciutat creix exultant entre les cendres del meu cor solitari.

ÉFESO, siglo XI a de JC

Sabadell / 27.12.2008 invoco *in situ* a la memoria cuando pasear por sus calles fue un placer tardo así lo vi un día de diciembre hacer acopio de ciudad en los ojos: hola TONI y apretamos las miradas como un rictus de despedida

... *allá lejos;*
donde habite el olvido
Luis Cernuda

siempre me han gustado esas ciudades que callan amputación y asedio con resultado de expolio y que por ende padecieron las crecidas de las aguas donde arraiga el légamo el resto lo imputo a los mosquitos que forzaron la urbe a otro emplazamiento después será la ruina bajo los lodos y el olvido ¿qué más puede pasar? ya hice todo a eso vine ahora me voy ligero dando por bueno el paseo no puedo alegar ignorancia lo supe pronto dejadme pues marchar por la vía de los Curetos buscando en Éfeso la biblioteca de Celsius

CIUDAD

"Yo llegué a Tarrasa después de la riada del 62. Recién terminados mis estudios, cogí mi maleta y me subí al expreso La Coruña-Barcelona, que entonces llamaban "el Shangai". Bajé en la estación. Era domingo, y hacía un frío glacial. Me dirigí a un hostal de la calle Pantano, llamado Rabasalet..."

hombres frente a la televisión
hasta las cuatro
mujeres que se asfixian
bajo sábanas de flores
distancias cotidianas
hoteles vacíos
nadies
en la estación de autobuses
el loco que canta ópera
se suicidó anoche
en la ciudad de las torres
imposibles

el diario local exhibe el cierre
de la pastelería
donde los nietos del textil
compran el postre los domingos
escandaloso
primavera qué
si nada cambia
los padres siguen enfermos
en mi ciudad de chimeneas

diré que llovía en los canales
que tal plaza es
como en las películas

que la gente es triste por la guerra
ciudades en primavera
inútil
también pero otras
con ropa en los balcones
barrios llenos de abejas que no vemos

me acuesto en la ciudad mojada
quiero irme

FLORÈNCIES

Plorà el dia d'anar-se'n de Florència:
la imatge dissonant de la postal.
Tot —el crepuscle, els monuments, el pont,
les bandes de turistes— s'escolava,
vist des del banc, cap a un possible sempre.

Avui ja ha après a retenir aquells plors:
també quan, somrient, nota la pèrdua
—diària, monòtona i privada d'emoció—
d'espurnes de bellesa que s'escolen
per petites Florències que se'n van.

AEROPUERTO DE ORLY

*Siempre hay una última
vez y no lo sabemos.*

Me voy. Una vez más
me voy
de la ciudad del cisne y del sosiego
del museo desierto
de los lagos que reflejan
a cielos y coronas
Me voy de mí. Quizás no vuelva
a buscar al Delfín
y hallar su corazón
tras un vidrio de niebla.
Me voy París
no sé si te he querido.
Me dice adiós Rodin con una mano
que huyó del mármol
y del alba helada.
Adiós al sumiso rodar
del Sena anclado
entre puentes de adornos y de historias.
Tu Champs Eliseés hoy me despide
y adiós me está diciendo el mendrugo del canto
que me aguarda más allá
de mis límites.
Adiós París mítica y sola.
Si hay un cielo de calles y ciudades
que sintieron la fatiga de ser bellas
allá estarás París
añorando un pasado
de espectros y de estrellas.

A POSADAS-FRONTERA

A esta ciudad la tuve de prestado.

En largos años añoré mi cuna lejana
mi casa vieja mis juguetes
mi patio interminable, mi novio de pueblo
Pero fuiste, como dice tu nombre
una posada hospitalaria
amable y exigente
hermosa y cruel que se me entró de a poco.

Creciste conmigo

madre y hermana, ciudad mía, soledosa anfitriona
de entrañable amistad
Podré irme lejos pero siempre
he de volver a tu luz de tórridos veranos
a tus lluvias como un mar desplomado
a tu rebelde trópico y tu juventud urbana
Hasta me enorgullezco de tu sucia beldad
El Paraná disculpa tus defectos
y te encierra en represa de ojos muertos
cada vez más voraces
Ciudad mía, qué pronto
serás más agua que ciudad.

Cuando enciende sus luces la otra banda
del Paraguay cruzando el río
siento que la frontera está en mis venas
y todos somos fronterizos en la Tierra Sin Mal.

Y me da pena desde ahora
abandonarte un día
no llevarte conmigo
a la hora del misterio a la Otra ciudad.

ELS OCELLS DE BADEN-BADEN

Contra els núvols plomissos, ocells en ordre
tacaven la foscor del cel de la postal
del balneari alemany.

Somiant des d'aquella torre
de Pablo Alcover –a sota hi niaven
els tres moixons més poliglots–,
una selva negra ens prometia la llum
dels cors desconeguts
–abans de mil nou-cents setanta-cinc.

En el quartet, darrere de la porta
camuflada amb un mirall de cos,
apilades fins al sostre, les revistes de fotos
vessaven de lexemes guturals.

A la blanor dels seus turons,
farcits de crema i coberts de sucre en pols,
el meu esperit hi cercava
paradisos harmònics de cantata.

Els ocells en ordre, les columnes corínties
i el rellotge clavat a les dotze:
un canell massa prim per al braç del gitano.

TREMOLOR

Caràcter, raó, talent, voluntat, abatiment, confusió, confort, protecció, afectació, resistència, angúnia, atracció.

A dalt dels terrats els estels s'envolen
com si expandissin cap al cel l'urbs
caòtica en embogits arabescos.
A contrallum, els infants que els manegen
semblen les ombres dels infants que són,
però estels i infants són tan reals
com el vent i el temps. Un vell els mira
amb un tremolor lleuger, com de fulla.

Delbi, 22 de juliol de 2006.

GRANADA

Hay en Granada un tiovivo
en la plaza de Bib Rambla,
a las once de la mañana callado
y embutido en su lona verde.
Unos pintores juegan a
turistas –a su lado– atentos
a la cámara.
Dónde están los niños
–a estas horas, en esta plaza,
sólo lo saben las flores
que conjugan el verbo alado
de las mañanas incipientes
y tempranas.

El verbo de un tiovivo
arrullado y quieto.

VALPARAÍSO

Te debo una canción,
Valparaíso.
Y ahora,
antes que el tiempo me lo impida,
te escribo de camino cuatro versos
para dejar constancia.

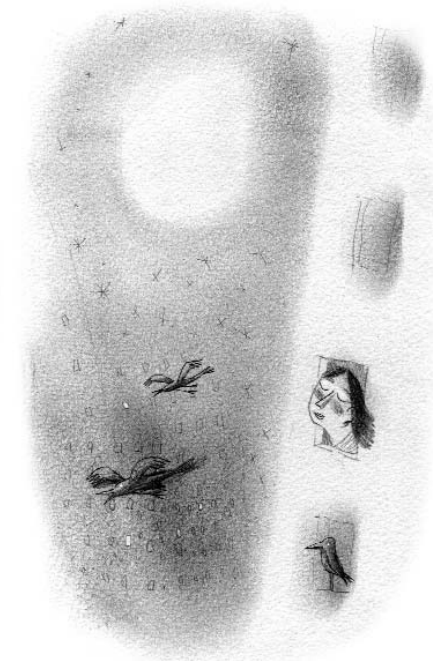
Te debo una canción,
Valparaíso.
Te debo el aire.
El viento de septiembre en las mejillas
quién sabe en cuál esquina
risas de niños
perros ladrando
volantines
primaveras llenando de alegría
las aceras heridas
por el agua caída
del invierno.

Te debo una canción,
Valparaíso.
Te debo la palabra.
El signo de la lluvia cuando clarea el norte.
La mano saludando en las ventanas
despedida en el puerto
besos de amor en una esquina oscura
y abajo el mar
vistiéndose de negro
para hacer más tenebrosos
los senderos.

Te debo una canción,
Valparaíso.

Te debo el equilibrio
la línea oblicua
el ascensor que cruje
la escalera infinita.
Te debo el temporal
el terremoto
mil cosas que aprendí conversando contigo.

Anónimo habitante en tus caminos
ahora sólo un viejo visitante
que te deja su voz,
Valparaíso.

TWO TOWERS

Alfred Stieglitz

Sempre neva sobre els ocells absents,
les branques nues celebren les esquerdes
infiltrades de glaç fins a l'arrel.
És la bellesa oculta de la monotonia,
d'aquest besllum fugaç que certifica
la qualitat d'orfebre que esperàvem.

Amb un esguard s'engega aquesta història.
Hi ha l'ull que mira per a la comprensió,
confós pel blanc que el treu fora d'escena.
Però l'altre queda al marge, allí retén
els límits esborradissos de la tarda,
incapaç de trobar-hi la fortuna de l'art.

Malgrat la seva presència contrastada,
l'ésser humà són ombres inconcluses.
Cossos trencats pel lleu sentir de l'aire
creuen aquest desert de plata, i aquí
canvien la vida pel foc o les espurnes.
S'hi endevina un silenci de petjades antigues.

Al fons, en un món vertical, dues torres
alberguen l'esperança. Forçar un lent deliri,
travessar com a llances la regió transparent
i sentir la cremor d'un cel ras entre flames.

Nova York

TETUÁN

Dan ganas de llorar mientras la luz, tan limpia,
se demora en caer sobre los cubos azules de la medina,
la luz es leche en el instante mortecino del crepúsculo
en su insistencia por una huida lenta.
Dejo de caminar mientras la actividad remite
y los faroles de las esquinas dan irrealidad a la fruta,
plátano o kiwi en un vaso, si dios quiere agua de azahar.
No hay límite entre las tinieblas y el ardor del día,
las especias de los puestos callejeros confunden los montones
que acaban en la cocina del restaurante de Abdulaziz
donde adoban el pescado para freír, los calamares a la romana
como aros amarillos en la lenta cocción de la tarde.
La gente aparece por todos los rincones, algunos van del brazo,
tuercen por callejones laterales, suben escalones,
se pierden a medida que el blanco se desvanece, el azulete,
el ocre, el manganeso más crudo, habitáculos donde la vida,
desde un instante suspendido, levanta su guadaña
sobre el olor espumoso de la menta.

MURCIA

No será la misma ciudad la que pisemos,
y no porque se nos haya quebrado un amor
y en ella una inusual tristeza nos embargue,
será otra, distinta a la archivada
por años de memoria y de molicie.
¿Acaso a una misma ciudad nos despertamos
después de un sueño tibio o de una fiebre?
La luz de la bujía, definitivamente lapidada,
ya no revelará la higuera al final del malecón
o el agua que babea en las palmeras
borrará, de súbito, aquella otra estampa
de mástiles estoicos bajo el sol.
Ciudad, ciudades: yo y otros hombres que hay en mí.
He vuelto a una Murcia distinta muchas veces
–incluso sin pasear sus calles o su huerta–
porque para volver basta
uno de los cinco sentidos de la especie.
Allá donde la flor del naranjo bulla y derrame sus vapores
aparecerá el palacio episcopal, la catedral, los bares de la plaza
y un obstinado murmullo a procesión.
Quizá sea otra Murcia..., pero
¿quién sino otro seré yo?

Se'm desperta un vertigen furibund
als plecs confidencials de la freixura
per la condemna sorollosa i depriment
que em porta cada minut a exercitar
sense entrevals l'art de batalla,
les normes dels vells samurais
reduïdes ara, però, a sortejar vianants badocs,
cotxes massa potents i motocicletes esvalotades
sota balcons caducats que s'esglaien al pas,
al trot d'escamots de cretins que xisclen,
que grinyolen enfilalls eterns de sorolls,
brogits embafosos, grollers i embriagats,
borratxera de basarda inconsolable,
pena que penja de les balconades seques
com un brot de gerani vermellós.

Barcelona

VENÈCIA: ESTAMPES

La pau dels ponts i dels petits carrers.
O el brogit d'un cert turisme estàndard.
Estampes d'una ciutat centenària de somnis...

Plaça amb cafè i grappa
davant de la imposant església
dels SS. Giovanni e Paolo.
L'equestre Colleoni
està embalat per restauració,
ocult, avergonyit
de la seva bellesa degradada.
Hauria preferit de veure'l
en la cruel i nua veritat
vestida i bastida de fa segles.

...

A Sant Giovanni Nuovo,
en un racó encalmat,
sento música del Barroc.
Ve d'un taller tancat amb ningú a dins,
com qui deixa la pau per qui hi passa,
un fil sonor gratuït, regal anónim.
Ho dic ben clar:
aquests espais misteriosos
m'agafen a qualsevol lloc.
És clar: m'hi quedo una bona estona.

...

Quin contrast més enllà, a La Fenice,
on el glamour de la inauguració
d'una nova botiga de Cartier
tot era embafós, brillant i buit
de llums i luxe.

El mar t'ha entrat a dins
i a mi també.
Ja ho diu el film: que hi ha en tu motius
per a morir, Venècia.

Trio el cafè tranquil,
silenci de racons
i grappa.

I sé que vinc de lluny
i torno sempre.

PONT DE PEDRA

Així doncs,
la vida era això:
retrobar Girona
un cap al tard de primavera,
teranyines de pluja
esgarrinxant les pedres del pont,
i la meva meitat al fons del riu,
trencada.

Era només això,
aturar-se davant la façana granat
que em coneix la pell antiga
—la pell nua,
dolorosament verge—
i creure que em somriu;
creure, potser,
que em diu que recorda
—primer amor de pell blanquíssima
i mirada trista,
*la cuina és un passadís d'absències teves
i et veig recolzada a la terrissa dels fogons
mentre poso la cafetera a bullir,*
em va robar el cor amb les paraules
i me'l va embrutar també amb les paraules—.

Era això i prou,
constatar el desànim,
el profund cansament
que se m'endú pels carrerons del Call
en un vagareig hipnòtic.

Les cases de l'Onyar
tenen tots els colors de la seva ànima,
i aquesta que em mira de dret als ulls,

abocada al Pont de Pedra,
em guarda la tristesa darrere els porticons
i em convida a tancar el cercle.

Potser només era això:
retrobar Girona a l'hora de la posta,
enfilat sant Domènec amb els peus descalços
i les sabates a la mà,
amb la meitat de l'ànima enfonsada al riu
i la resta a les butxaques,
feta engrunes.

I voler tornar a néixer.

KNOSSOS

*Cuando lleguéis a viejos, respetaréis la piedra,
si es que llegáis a viejos.*

Joaquín Pasos

Acodada junto al friso, la joven del cabello rizado observa el vaporoso
devenir de figuras, guarecida por el frío talle de las formas;

ruinas de alabastro sobre las que deslizo mis dedos intentando aprehen-
der ecos de la obstinada memoria capturada entre sus grietas.

Tal vez, el mismo gesto mecánico al que Idomeneo se encomendara —no
convenía a la leyenda que Tucídides lo recogiese— antes de zarpar hacia
la magna Troya.

Gran día para el aqueo: los vítores de palacio anuncian virtuosas piezas
de Camares y tributos dorados de Mesara;

delicadas ofrendas donde honrar las gestas del divino Minos, el arro-
gante Teseo y la erupción de la isla de la media luna.

Recuperado el pulso, con un suave aleteo, la joven del cabello rizado
reclama mi presencia extendiendo el plano sobre la arena;

muecas de un lenguaje propio, perdido irremisiblemente, como el her-
moso alfabeto grabado en los venerados pecios de la antigua Knossos.

CARRER A CRACÒVIA

Enmig del Renaixement, con si no fos una sola idea.
Els rètols, els passejants, enmig d'edificis que silencien
la història, o els ulls que no la volen veure, com l'infern
en una americana que hem deixat abandonada a l'armari.
Uns ulls de passió, aquesta sí que no s'amaga, es mostra
com un producte sempre nou en la fira del xarlatà.

Els ulls s'adaptin, no agafen els tons dels edificis,
d'aquest Renaixement que ja no és cap idea.
No hereten el pensament que s'ha perdut entre
la multitud, en una capsa mig oberta en l'àtic
d'un d'aquests edificis. Tan sols conserven els tòpics,
que es perpetuen, aquests sí, amb lleis hereditàries.

I és això l'únic que queda d'aquests edificis, tres
pisos que s'alcen i l'àtic, dels sostres a dues aigües
perquè hi caigui la neu en què s'ha convertit
un mal record, com la mà que escorcolla l'infern,
la passió d'uns ulls que amb pressa es passegen
enmig d'altres ulls. Deixant enrere qualsevol idea.

VILANOVA I LA GELTRÚ

Venia corrents de l'estació
i en acabat marxava corrents cap a l'estació.
Entrava a classe amb les galtes vermelles,
els cabells rossos esvalotats.
A Llotja estàvem cansats de dibuixar carbonets
mentre a París, la imaginació al poder arrencava llambordes!
Era la nòvia d'un ballarí i duia un vestit blau escotat,
cenyit a la cintura.
Aquella tarda de maig feia calor.
Com que havia arribat amb retard,
no es va posar la bata blanca.
"Avui vaig vestida com el cel de Vilanova"
—li va dir, tot rient, al vell mestre, quan va fer la ronda.

OJÓS

De sus viajes por el mundo,
así hablaba Rosemundo:
a llenárseme los ojos
de córdobas o sevillas
iría siempre contigo,
y hasta el fin del mundo.
¿Por qué volver a París
si guardamos de estocolmo
el síndrome de un desliz?
Evitando el pareado
sería yo un desterrado:
vivo ya por un casual,
pero por filantropía
me siento hijo de allí
donde alguno fue feliz.
Yo soy de aquella raigambre
donde Eustasio pasó hambre
y me cubrirá —fiambre—
la tierra de sus Ojós.
Allí donde me sentara,
en el campo, la tijera,
allí siempre me cortara.
Y fui fiel de aquel cantón
que me supo de papel
una noche de verano,
la fiesta de San Miguel.

LA PLAZA

(Apuntes de ciudad. Plaza de Sta. Eulalia. Palma de Mallorca)

Se han ido al más allá de los poetas
las palabras inmensas.

En la plaza
queda sola la vida:

un hombre con su perro,
una anciana sostenida por su nieta y su alzheimer,
dos turistas compartiendo la risa de unos lúcidos gajos de
naranja,
el recién despedido que habla solo y gesticula,
la niña que tropieza y no llora si su madre no mira,
el jardinero que hurga con mimo entre las raíces enfermas,
el camión de la empresa de mudanzas.

Ya ves, sola la vida, mientras tanto:

quien escribe tras el cristal del *Plaça* mientras toma su segundo
café (otra vez frío),
el sol que ama a febrero porque no pide mucho.

VENÈCIA

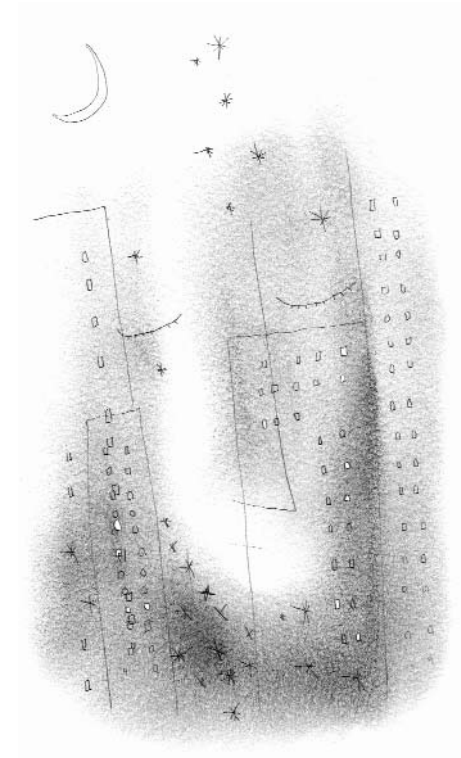
La vida, com l'aigua,
s'escola entre els dits de les mans.
I els dies, com tessels del camí,
configuren lentament
la inclemència del mosaic.

SHUBRA (EL CAIRE)

Només un cop la teologia em va ser divertida.
 Va ser a Shubra, un barri d'El Caire
 destortalat i brut. Casa teva
 era petita, dues habitacions:
 la cuina d'olor d'espècies,
 i el camastre d'olor teva.
 Aquell capvespre m'havies invitat
 per mostrar-me els llibres coptes,
 el retrat del vell patriarca sobre el llit,
 i per explicar-me el misteri del monofisisme:
 si Crist tenia dues o una única naturalesa.
 Les nostres dues, però, es van encendre de desig
 com la bardissa ardent al Sinai
 en un foc que no consum.
 A la llum d'un únic fluorescent
 vam contradir la regla dels pares del desert:
*"que cap home no agafi la mà del seu company
 ni res més d'ell."* I entre els llençols
 van quedar oberts els llibres que definien *monofisisme*:
 dues naturaleses, una fosa dins de l'altra.
 Que humil i exuberant alhora
 pot arribar a ser el Paradís:
 no hi cabien en aquella cambra estreta
 les ales esteses de tants àngels.
 I xiuxiuejàvem com si fóssim davant les icones
 i la cera regalimant de les espelmes,
 i pregàvem que el temps,
 que és del dimoni –vas dir–
 no acomplís almenys
 aquella nit.

A trenc d'alba
 et vaig deixar dormint
 i un autobús sense cap número
 va endur-se'm del teu barri.

En travessar el pont sobre el Nil,
 després d'un badall,
 a l'aigua va reflectir-se el meu somriure.
 Només un cop la teologia em va ser divertida.

No hay nada a compartir
pues todo se ha perdido.
Se han vaciado los paisajes
y los afectos. Tan sólo queda
este último tren de la memoria
que me lleva a mi primer día
en Barcelona, perdido o abandonado
en un miedo sin fondo
del que me rescató mi padre
al salir del Palacio de Justicia.
Mi padre, Barcelona,
el Parque de la Ciudadela,
la mujer rubia a la que besó
en la mejilla o en los labios,
la dama de la sombrilla, palabras
de consuelo para el primer día
de mi desconsuelo, traicionado
por una mujer más hermosa
que mi madre. Dormitaban
los leones en el zoológico,
apestaban las jaulas,
me asustaban las erecciones
de los bononos. Los simios,
mi padre, la mujer rubia, los días
de lujuria en el Tibidabo, borrachos,
vomitando, orinando, aullando
por amores inexistentes
pero necesarios, las calles
del Ensanche camino del colegio,
los paseos por la Diagonal,
el Boliche, el Skating Club
y más abajo, en otra ciudad
o en el detritus de la misma,

la Barceloneta, las mujeres desnudas
de las casetas de baño,
los besos nunca aprendidos,
nunca concedidos, el beso
de mi padre en la mejilla o en la boca
de la mujer rubia. Y ahora,
herido por el tiempo, regreso
a un ayer que me ahoga.
¿Dónde está mi ciudad? Y dónde
la razón de este reencuentro
con fantasmagóricas catedrales
todavía a medio construir
como ruinas anacrónicas, recorriendo
avenidas sin sombras, laberintos
de calles negras que me llevan
a la silenciosa colmena de Montjuic
donde vive mi muerte en esta luz
vacía, sin otra cosa a compartir
que los deseos traicionados.

PENDO

Siempre en huida, la roma de las bóvedas y los truenos, la lluvia en el hueso, los verdes en continuo fluvial, en la piel la jerusalén del fuego y de la ceniza, y la cierva siempre en huida, la luz corpórea que escapa, como un ródano del desamparo, como el nuevayork cerval a la muerte, siempre en huida, siempre el dintel horizonte de la roca y toda la meca de lo sagrado en cierva petra que escapa, siempre, como una lhasa de los misterios, la belleza esquiva, angosto pendo en llama que tiembla agra y agua, balazote de cierva que escapa, jericó de jericós, termancia en incendio de hierro y tiempo, siempre.

INFÀNCIA A MANLLEU

Oh ciutat poderosa
ciutat màxima
vas sofrir pesta
amb foc vas ser cremada

les fustes de sàndal dels jardins
en guspires i en fum s'elevaren
enllà del bosc de murtres
on habita la infància

se senten veus:
vés a saber qui parla entre l'arbreda.

SPIGNO

Las estrellas
velan
el sueño
de la encina
de Spigno.

Tranquila,
duerme.

Al despertar,
dará forma
de sombra
a las palabras.

ODA A PICAÑOL

l'al·legoria clàssica atorga el cel als déus les llums els blaus celest
turquí cobalt de mar d'ultramar de prússia per a la terra sóc un déu
celest turquí cobalt com un miratge blau i cada looping em duu
més a prop dels altres déus un vent que no és vent m'hi lliura en
vaig i en vinc sense cos sense fusellatge mentre la terra passa tan
aviat damunt del meu cap tan aviat als meus peus al meu peu per-
dut ara en la boira en què apareix tot d'una la ciutat de saragossa
tota lluent amb els seus palaus un moment abans que jo hi aboqui
les meves roses

UNA CIUTAT, UN COS QUE T'ACULL

Tenint-te tota amb mi, t'enyoro amb un desfici
arrugat i cremat del mig fins a les puntes
i si de tu m'allunyes, amb el mateix neguit
vibrant et busco el centre del teu estar en la vida.
Et tinc i ja t'enyoro, et perdo i mai no et deixo
amb un desig de tu, de cos i estremiment,
boig per tu d'enyorança, desarmat, boig per tu.

Una ciutat seria com un cos que acompanya,
que t'acull el sentir i t'abriga i escalfa,
un lloc on emmarcar aquesta guerra sempre
que anomenem el temps. Mira que només passes
un moment per la dolça comèdia de la vida.
Quan s'acabi la corda del cardíac rellotge,
molt poc després, molt poc, que agafis la maleta,
el que fou el teu lloc de sempre no podrà,
ja no podrà coneixe't, aquest teu lloc de sempre.

Quan t'oblidis de mi, Barcelona, no tinguis
consideracions. Trenca passos, poemes,
bars i noies, cançons; des del gran buit estant
m'ho miraré amb tendresa, dissimulant moltíssim.
Quan t'oblidis de mi, quan sigui, Barcelona.

CASA AL FONDO

*Camino por las calles
de esta ciudad antigua*

aquí
a orillas del río
parí las hijas

*una casita al fondo
pasillo largo y desparejo*

vuelvo a la ciudad
que abandoné por años
tumultos despavoridos de cara y seca
cuando aún no sabía que la vida era la vida

*el boulevard
los jazmines
los carteles
las glicinas
la gente corre / ensimismada*

miro el boulevard
y te pienso como vos me pensastreinta años atrás
¿se puede fabricar un recuerdo?

hace un momento ella volvió a preguntar
¿fiel a quién?
sentí olor a manzanas
en la penumbra de la habitación

cómo hubiese sido la vida
–le pregunto a ella–
si en vez de estos días malpegados
el recuerdo hubiese seguido fantasma

*al lado del río una mujer con canasta
me vende flores húmedas*

alarde
de nostalgia
de lo que nunca supe

Santa Fe

Textos:

Carles Duarte, Àlex Chico
Vicenç Llorca, David Castillo
Josep-Ramon Bach
José Luis Ocaña Miranda
María Isabel García Marco
Josep Maria Ripoll, Ester Izaguirre
Olga Zamboni, Josep Germà
Jordi Badiella, Jorge Brotons
Quilo Martínez, Xulio Ricardo Trigo
Rodolfo Häslar, Esteban Martínez
Jordi Cervera, Jordi Trepal
Sònia Moll, Toni Quero
Xavier Farré, Teresa Costa-Gramunt
Josep Gerona, Federico Gallego Ripoll
Marcel Ayats, Manuel Forcano
Juan Antonio Masoliver Ródenas
Àlex Holgado, Josefa Contijoch
Carlos Vitale, Joaquim Sala-Sanahuja
Ferran Anell, Patricia Severín

Dibuixos:

Xavier Salomó

Amb la col·laboració de:

 OBRA SOCIAL
Caixa Sabadell

Alliance Française

Aquesta *plaquette* s'ha acabat d'imprimir a Sabadell el dia 30 de maig de 2009, a l'obra de Grafmar, amb un tiratge de 500 exemplars.

Gremi de LlibreTERS de Sabadell
Llibreria Tècnica, Llar del llibre, Llibreria Paes.

